

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΘΕΜΑ: «ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΜΑΣ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: ΚΑΦΑΝΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΤΑΞΗ: Δ₁-Δ₂

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ: 2012-2013

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ξεκινήσαμε την ενασχόλησή μας με τα βότανα πιστεύοντας ότι σ' αυτή την ηλικία οι μαθητές έχουν την καλύτερη σχέση με τη φύση, μιας κι ένα μεγάλο μέρος της μέρας τους το περνούν στην ύπαιθρο. Επομένως αυτό το γεγονός από μόνο του εγγυάται την επιτυχία του προγράμματος, που έχει σαν βασικό σκοπό να φέρει τα παιδιά σε άμεση επαφή με τη φύση και τα μυστικά της και να τα μάθει να σέβονται ακόμα και το πιο ταπεινό χορταράκι της.

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι που τέθηκαν ήταν:

Γνωστικοί

- 1) Να γνωρίσουν όσο το δυνατόν περισσότερα από τα βότανα που μπορούν να καλλιεργηθούν σε ένα κήπο.
- 2) Να γνωρίσουν τη διαδικασία καλλιέργειας, ανάπτυξης και φροντίδας των φυτών.
- 3) Να επικοινωνήσουν γραπτώς ή προφορικώς

Συναισθηματικοί

Να αναβαθμίσουν αισθητικά το σχολικό περιβάλλον, που είναι και ο χώρος όπου περνούν ένα πολύ μεγάλο μέρος της μέρας τους και να νιώσουν ικανοποίηση για ό,τι καταφέρουν.

Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση μέσα από την ενασχόλησή τους με το θέμα αυτό.

Άλλοι στόχοι

- 1) Να μάθουν να δουλεύουν σε ομάδες και να συνεργάζονται αρμονικά.
- 2) Να αναλάβουν πρωτοβουλίες, ώστε να επιδρούν στον περιβάλλοντα χώρο και να τον διαμορφώνουν αναλόγως.
- 3) Να αναπτύξουν περιβαλλοντικό ήθος μέσω του σχολικού κήπου και να μάθουν να σέβονται τη φύση.
- 4) Να αποτελέσουν οι ίδιοι οι μαθητές φορείς γνώσεων και συμπεριφορών που θα τις μεταδώσουν τόσο στον οικογενειακό όσο και στον κοινωνικό τους περίγυρο.

Μέθοδοι υλοποίησης του προγράμματος

Το πρόγραμμα βασίστηκε

- 1) στη βιωματική προσέγγιση (project), κατά την οποία οι μαθητές ερεύνησαν σχετικά με το θέμα τους, πήραν συνεντεύξεις από κατοίκους, προετοιμάστηκαν και συμμετείχαν στην τελική εκδήλωση.
- 2) στη μετακίνηση στο πεδίο δράσης, όπου οι μαθητές διαμόρφωσαν τα παρτέρια του σχολικού κήπου, έσπειραν, πότισαν, ξεβοτάνισαν και παρατήρησαν την πορεία ανάπτυξης των βοτάνων.
- 3) στη διαθεματική προσέγγιση, κατά την οποία προηγούμενες γνώσεις των μαθητών από άλλα μαθήματα βρήκαν εφαρμογή και συνδέθηκαν με το συγκεκριμένο θέμα.

Η παρουσίαση του προγράμματος έγινε από τους μαθητές παρουσία γονέων με θεατρικό σκετς και παραδοσιακό χορό.

Αποδείχτηκε ότι οι μαθητές με λίγη καθοδήγηση μπορούν να φέρουν εις πέρας οποιαδήποτε εργασία τους ανατεθεί και μάλιστα με μεγάλη προθυμία και ενθουσιασμό. Δραστηριοποιήθηκαν ακόμη και μαθητές που μέσα στην τάξη δεν ήταν ιδιαίτερα ενεργοί, αλλά κι εκτονώθηκαν ακόμα κι οι μαθητές που ήταν ιδιαίτερα υπερκινητικοί. Συνεργάστηκαν όλοι μεταξύ τους αφήνοντας στην άκρη τις διαφορές τους και αισθάνθηκαν περηφάνια και ικανοποίηση που το δημιούργημά τους βοήθησε στην αναβάθμιση της εικόνας του σχολείου τους. Έμαθαν να φροντίζουν και να προστατεύουν με ιδιαίτερο ζήλο τον κήπο τους κι έδειξαν ότι το χαίρονται.

Δραστηριότητα

Με τη βοήθεια του προτζέκτορα προβάλλουμε εικόνες από βότανα που όλοι λίγο πολύ έχουμε στον κήπο μας και ζητάμε από τους μαθητές να μας πουν ποια από αυτά γνωρίζουν. Στην πλειοψηφία τους οι μαθητές γνωρίζουν πολύ λίγα από αυτά και ακόμη λιγότερα για το πού τα χρησιμοποιούμε. Ζητάμε λοιπόν να φέρουν στην τάξη όσα περισσότερα από τα βότανα του κήπου τους, τα οποία σιγά-σιγά μαθαίνουν να ξεχωρίζουν με βάση τη μυρωδιά, τη γεύση, το σχήμα των φύλλων κ.ά. Τα βότανα αυτά τα πατικύνουμε ανάμεσα σε χοντρά βιβλία, για να τα χρησιμοποιήσουμε αργότερα στο φυτολόγιο που θα φτιάξουμε.

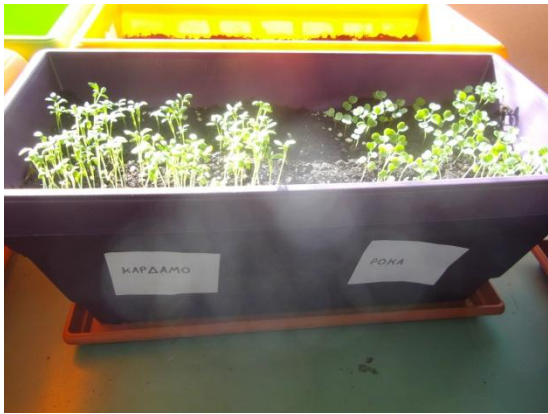

Δραστηριότητα

Σκοποί-στόχοι: 1) Να μάθουν οι μαθητές να σπέρνουν σπόρους, να περιποιούνται ένα φυτό, να το παρακολουθούν καθώς μεγαλώνει και να το μεταφυτεύουν.

2) Να διαπιστώσουν με τον καιρό και στην πράξη πόσο σημαντικά είναι για ένα φυτό το χώμα, το νερό, ο ήλιος και η θερμοκρασία.

Σε μικρές γλάστρες και ζαρντινιέρες τοποθετούμε χώμα και δείχνουμε στους μαθητές πώς να σπέρνουν σπόρους. Στη συνέχεια αναλαμβάνουν οι ίδιοι να κάνουν το ίδιο. Ποτίζουμε και βάζουμε τις γλάστρες σε φωτεινό σημείο της τάξης. Γράφουμε ταμπελίτσες με το όνομα κάθε φυτού και τις κολλάμε πάνω στις γλάστρες. Αφού μεγαλώσουν τα φυτά, κάποια από αυτά τα μεταφυτεύουμε στον κήπο του σχολείου.

Δραστηριότητα

Ζητάμε από τους μαθητές να ζωγραφίσουν σε χαρτί A4 μια ταμπέλα για τη γωνιά των βοτάνων. Από όλες τις ζωγραφιές διαλέγουμε την καλύτερη.

Τελικά οι ζωγραφιές των παιδιών ήταν τόσο όμορφες που αποφασίσαμε να τις πλαστικοποιήσουμε όλες και να τις κρεμάσουμε πάνω σε ένα ξερό κλαδί, το οποίο τοποθετήσαμε δίπλα στις γλάστρες με τα βότανα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σκοποί-στόχοι: 1) Να μάθουν οι μαθητές να ερευνούν, να συλλέγουν πληροφορίες, να τις «φιλτράρουν», κρατώντας τις σπουδαιότερες από αυτές και να τις ανακοινώνουν στους υπόλοιπους συμμαθητές τους.

2) Να εργάζονται ομαδικά και να υπολογίζουν ακόμα και τους πιο «αδύνατους» συμμαθητές τους.

Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες και τους ζητάμε να ψάξουν στο διαδίκτυο, σε βιβλία, εγκυκλοπαίδειες και περιοδικά και να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με κάθε βότανο. Στη συνέχεια κρατούν τις πιο σημαντικές πληροφορίες για κάθε φυτό, τις γράφουν σε ένα χαρτί, το οποίο πλαστικοποιούμε και το τοποθετούμε δίπλα στο φυτό στο οποίο αναφέρεται. Έτσι κάθε μαθητής θα μπορεί να ενημερώνεται για τα χαρακτηριστικά κάθε βοτάνου και για τις θεραπευτικές του ιδιότητες.

Δραστηριότητα

Σκοποί-στόχοι: Να μάθουν οι μαθητές να παρατηρούν και να αποτυπώνουν στο χαρτί αυτό που βλέπουν, με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες.

Δίνουμε στους μαθητές ένα χαρτί A₄ κι ένα βότανο και τους παροτρύνουμε να το ζωγραφίσουν. Στη συνέχεια γράφουν κάτω από τη ζωγραφιά την ονομασία του φυτού με ωραία γράμματα.

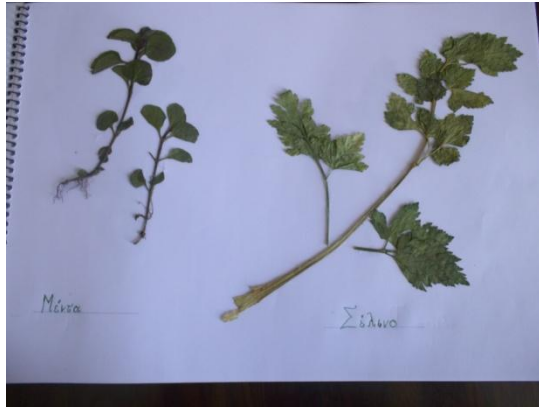
Δραστηριότητα

Σκοποί-στόχοι: 1) Να μάθουν οι μαθητές να ερευνούν, να παρατηρούν, να καταγράφουν και να οργανώνουν στοιχεία.

2) Να έρθουν σε επαφή με τη φύση

3) Να μάθουν να εργάζονται ομαδικά

Κάποιοι μαθητές προτείνουν να φτιάξουν ένα ομαδικό φυτολόγιο. Έτσι συλλέγουν βότανα από τον κήπο του σπιτιού τους, τα φέρνουν στην τάξη, τα πατικύνουν για αρκετές μέρες ανάμεσα σε βιβλία, τα κολλούν στο φυτολόγιο και γράφουν την ονομασία τους κάτω από το καθένα.

Δραστηριότητα

Σκοποί- στόχοι:1)Να μάθουν οι μαθητές να συλλέγουν, να αποξηραίνουν και να φυλάσσουν βότανα.

Ζητάμε από τους μαθητές να μαζέψουν βότανα είτε από τους κήπους τους είτε από τον κήπο του σχολείου και στη συνέχεια τα αποξηραίνουμε και τα αποθηκεύουμε σε κατάλληλα βάζα. Κάποια από τα αποξηραμένα βότανα τα βάζουμε σε πουγκάκια από τούλι και τα χρησιμοποιούμε για αρωματικά χώρου ή ντουλαπιών.

Δραστηριότητα

Σκοποί-στόχοι:1) Να μάθουν οι μαθητές ότι η φύση παρέχει στον άνθρωπο με απλοχεριά φάρμακα για διάφορες ασθένειες και μάλιστα χωρίς τις παρενέργειες που θα δημιουργούσαν τα φάρμακα του φαρμακείου.

2) Να εργάζονται ομαδικά και να μη διστάζουν να επικοινωνούν με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Σε συνεργασία μεταξύ τους οι μαθητές φτιάχνουν ένα ερωτηματολόγιο με θέμα «Τα βότανα του κήπου μας και ασθένειες που θεραπεύουν». Στη συνέχεια ρωτούν άτομα του χωριού, κατά προτίμηση μεγάλα σε ηλικία, και καταγράφουν τις απαντήσεις τους. Τέλος συγκεντρώνουν τα στοιχεία και κάνουν μία λίστα με τα βότανα και τις ασθένειες που θεραπεύουν. Χαρακτηριστικά βρέθηκαν βότανα για τη θεραπεία του βήχα, του πονοκέφαλου, του κοιλόπονου, του άσθματος, των νεύρων, του στομαχόπονου.

<i>Βήχας</i>	<i>Μέντα, ρίγανη, θυμάρι</i>
<i>Πονοκέφαλος</i>	<i>Βασιλικός, μέντα, δεντρολίβανο</i>
<i>Κοιλόπονος</i>	<i>Κάρδαμος, βασιλικός, φασκόμηλο</i>
<i>Νεύρα</i>	<i>Λεβάντα, θυμάρι, μέντα</i>
<i>Άσθμα</i>	<i>Θυμάρι</i>
<i>Στομαχόπονος</i>	<i>Βασιλικός, άνηθος, μαντζουράνα, μέντα</i>
<i>Τόνωση</i>	<i>Τσουκνίδα, κάρδαμος</i>

Δραστηριότητα

Ετοιμάζουμε αφεψήματα από διάφορα βότανα και τα δίνουμε στους μαθητές να τα δοκιμάσουν. Παράλληλα αναφερόμαστε στις ευεργετικές ιδιότητες του κάθε βοτάνου.

Δραστηριότητα

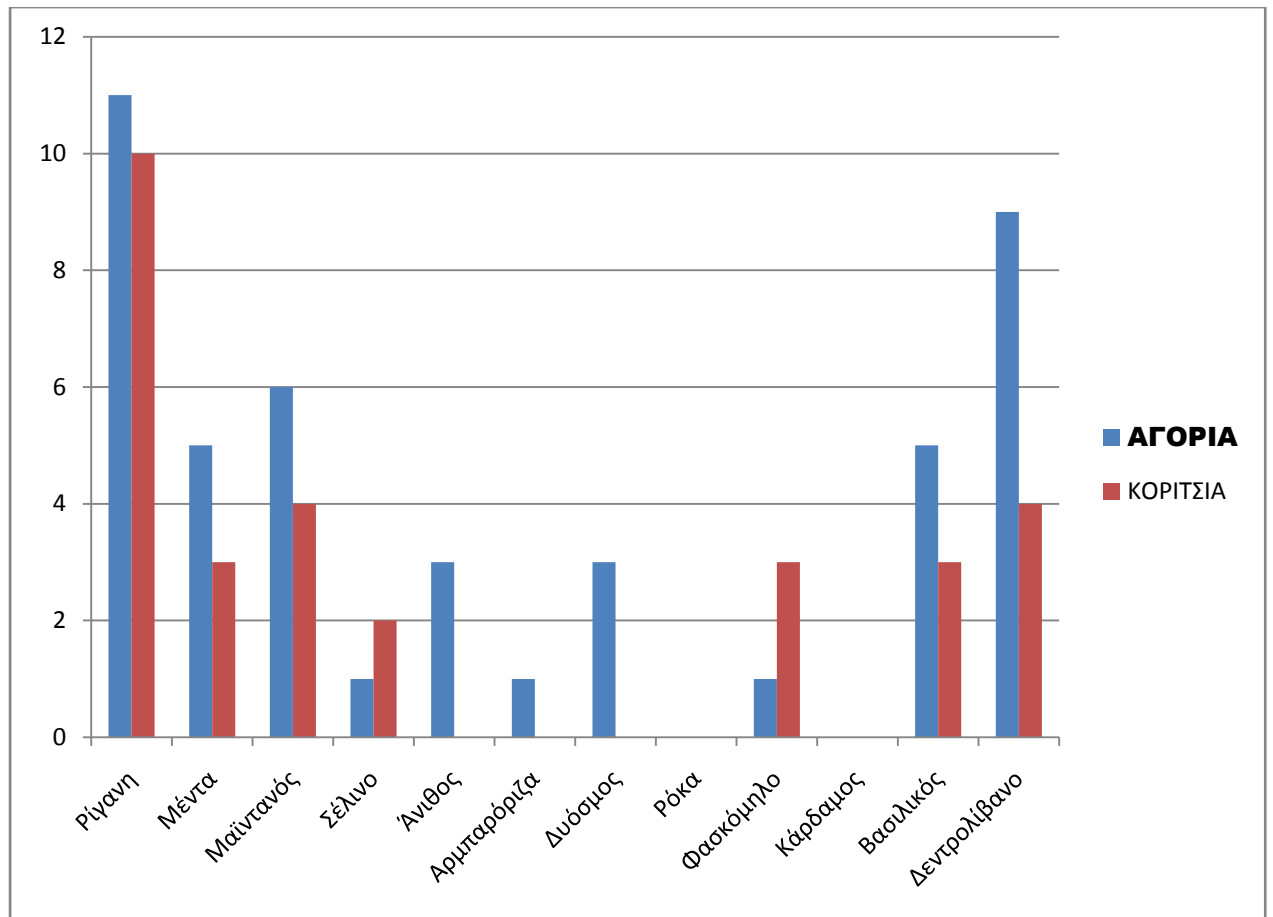
Προτείνουμε στους μαθητές να φτιάξουν αρωματικό λάδι ή ξίδι που θα το χρησιμοποιήσουν σε διάφορες συνταγές μαγειρικής.

Δραστηριότητα

Δένουμε τα μάτια των παιδιών με ένα μαντίλι, τους δίνουμε να μυρίσουν και να γευτούν βότανα και στη συνέχεια ζητάμε να μας πουν την ονομασία του βοτάνου που μυρίζουν κάθε φορά. Η συγκεκριμένη άσκηση έχει πολύ μεγάλο βαθμό δυσκολίας. Καταγράφουμε τις απαντήσεις τους σε χαρτί Α4 και στη συνέχεια κάνουμε κι ένα ραβδόγραμμα με όλα τα στοιχεία που έχουμε συλλέξει.

Συμπεράσματα

- 1) *Κανένας μαθητής δεν αναγνωρίζει τη μυρωδιά και τη γεύση της ρόκας και του κάρδαμου, που θεωρούνται βασικά αρωματικά βότανα στις σαλάτες.*
- 2) *Κανένα κορίτσι δεν αναγνωρίζει τον άνιθο, την αρμπαρόριζα και τον δυόσμο.*
- 3) *Τα αγόρια αποδεικνύεται ότι αναγνωρίζουν πιο εύκολα τις μυρωδιές απ' ό,τι τα κορίτσια.*

Μετά από αυτό το τεστ οι μαθητές θα ξαναέρθουν σε επαφή με τα βότανα, ώστε να εξοικειωθούν μ' αυτά περισσότερο και να μάθουν να τα χρησιμοποιούν στην καθημερινή τους διατροφή.

Δραστηριότητα (Παραλλαγή της προηγούμενης)

Σκοποί-στόχοι: 1) Να μάθουν οι μαθητές να χρησιμοποιούν τις αισθήσεις τους (όραση, όσφρηση, γεύση) για να ξεχωρίζουν τα βότανα.

Ανακοινώνουμε στους μαθητές έναν αγώνα γευσιγνωσίας. Δίνουμε σε όλους κάποιες τροφές και τους ζητάμε να καταγράψουν σε χαρτί τα βότανα που εντοπίζουν μέσα σε αυτές.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα ενθουσίασε τους μαθητές, που σε πολύ μεγάλο ποσοστό βρήκαν και τα τρία βότανα που περιείχε η σαλάτα, καθώς και τη ρίγανη που είχε το ψωμάκι.

Δραστηριότητα

Σε συνεργασία με τον γυμναστή του σχολείου μας οι μαθητές μαθαίνουν να χορεύουν παραδοσιακούς χορούς με βάση τα τραγούδια «Βασιλικός θα γίνω για το χατίρι σου» και «Καμένη δεντρολίβανε», τους οποίους θα χορέψουν και στην παρουσίαση του προγράμματος.

Δραστηριότητα

Με τη βοήθεια της καθηγήτριας Μουσικής του σχολείου μας οι μαθητές μαθαίνουν να τραγουδούν τα τραγούδια:

«Μαρίνα» σε στίχους του Οδυσσέα Ελύτη, μουσική του Μίκη Θεοδωράκη και ερμηνεία της Μαρίας Ξαραντούρη.

«Καμένη Δεντρολίβανε» σε ερμηνεία του Γιάννη Πάριου.

«Γιαρέμ» σε στίχους του Νίκου Γκάτσου, μουσική Γιώργου Χατζηνάσιου και ερμηνεία της Χριστιάνας.

Δραστηριότητα

Ζητάμε από τους μαθητές να ψάξουν και να βρουν φράσεις σχετικές με τα βότανα. Μερικές από αυτές είναι:

- Σε πήρα για τριαντάφυλλο κι εσύ βγήκες τσουκνίδα*
- Βασιλικός κι αν μαραθεί τη μυρωδιά την έχει*
- Για χάρη του βασιλικού ποτίζεται κι η γλάστρα*
- Έμπα μολόχα , βγες τσουκνίδα*
- Βασιλικός στην πόρτα μας κι εμείς τονε ζητούμε*
- Μαντζουράνα στο κατώφλι, γάιδαρος στα κεραμίδια*
- Κολοκύθια με τη ρίγανη*
- Κατάντησε μαϊντανός*
- Αναπαύεται στις δάφνες του*
- Γλυστρίδα έφαγες;*

Στη συνέχεια εξηγούμε τι σημαίνει η κάθε φράση και σε ποιες περιπτώσεις τη χρησιμοποιούμε.

Δραστηριότητα

Προγραμματίζουμε επίσκεψη σε εργαστήριο αποξήρανσης βοτάνων στην περιοχή του Δομένικου για να γνωρίσουμε από κοντά τον τρόπο αποξήρανσης των βοτάνων.

Δραστηριότητα

Επιλέγουμε ένα μέρος του σχολικού κήπου με νότιο προσανατολισμό και φτιάχνουμε τρία παρτέρια. Σ' αυτά σπέρνουν οι μαθητές σπόρους από βότανα όπως έχουν μάθει από προηγούμενη δραστηριότητα ή μεταφυτεύουν βότανα που ήδη έχουν μεγαλώσει στις γλάστρες. Ποτίζουν και τοποθετούν ταμπελίτσες με τις ονομασίες των βοτάνων.

Δραστηριότητα

Ζητάμε από τους μαθητές να φέρουν καλαμάκια από σουβλάκια, ξυλάκια από παγωτό και φελλούς από μπουκάλια κρασιού. Μ' αυτά τα υλικά φτιάχνουμε ταμπελίτσες με τα ονόματα των βοτάνων που έχουν φυτέψει στα παρτέρια. Έτσι δείχνουμε ότι μπορούμε να ανακυκλώσουμε κάποια αντικείμενα, που υπό άλλες συνθήκες θα κατέληγαν στα σκουπίδια.

Δραστηριότητα

Μια μαθήτρια είχε την έμπνευση να γράψει ένα θεατρικό σκετς, το οποίο εμπλούτισαν κι οι υπόλοιποι συμμαθητές της και θα παρουσιάσουν στο τέλος.

ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

Αφηγητής: Μια ηλιόλουστη μέρα η Λεβάντα, η Μέντα, η Ρόκα, ο Βασιλικός, το Φασκόμηλο και το Δεντρολίβανο αποφάσισαν να κάνουν ένα πικ-νικ στην εξοχή.

Βασιλ : Τι ωραία μέρα! Είναι έτοιμα τα πράγματα για να ξεκινήσουμε?

Λεβάντα: Και βέβαια. Πήραμε νερό, χλωροφύλλη, λίγο χώμα από τον κήπο μας μπας και μας πιάσει καμιά λιγούρα κι είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε.

Βασιλ: Αχ! Σταθείτε λίγο να αρωματιστώ. Τι σόι βασιλικός θα είμαι αν δε μωσχομυρίζω?

Φασκομ: Ουφ! Άντε να τελειώνουμε! Καθυστερήσαμε πολύ κι έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας! Ρόκα, πήρες το χάρτη?

Ρόκα! Ναι, τον έχω στο σάκο μου.

Μέντα: Ας ξεκινήσουμε λοιπόν κι εγώ θα σας τραγουδήσω το τραγούδι του Πάριου «Καμένε Δεντρολίβανε».

(Όλοι μαζί): Όχι, λυπήσου μας. Δεν αντέχουμε την αγριοφωνάρα σου.

Αφηγητής: Καθώς διέσχιζαν το μεγάλο δάσος η Ρόκα κοιτούσε το χάρτη. Όμως ξαφνικά ένας δυνατός αέρας της τον άρπαξε από τα φύλλα της και τον παρέσυρε μακριά.

Ρόκα! Αχ! Δυστυχία μου! Πάει ο χάρτης! (Αρχίζει να κλαίει)

Βασιλ! Και τώρα τι κάνουμε? Καλά τ' λεγα εγώ από την αρχή ότι εσείς οι γυναίκες δεν μπορείτε να κάνετε ούτε μια δουλειά της προκοπής!

Μέντα: Να μου κάνεις τη χάρη βασιλικέ! Ποιος νομίζεις ότι είσαι? Τι παραπάνω έχεις εσύ από μας τους υπόλοιπους?

Βασιλ: Μα το άρωμά μου φυσικά. Εγώ από όπου κι αν περάσω ευωδιάζει ο τόπος.

Δεντρολίβανο: Μωρέ τι μας λες! Εγώ δηλαδή δε μωσχοβολάω? Τη Μέντα για πλάκα τη μασούν οι άνθρωποι, για ν' αρωματίσουν την αναπνοή τους? Η Λεβάντα δε μωσχομυρίζει? Μέχρι και στις ντουλάπες τους τη βάζουν οι άνθρωποι για να ευωδιάζουν τα ρούχα.

Λεβάντα: Ηρεμήστε, ηρεμήστε, καλοί μου φίλοι! Να, μυρίστε λίγο από το άρωμά μου. Θα σας χαλαρώσει. Έλα κι εσύ Ρόκα. Μην κλαις.

Ρόκα: Πώς να μην κλαίω? Αφού φοβάμαι!

Φασκομ: Έχω μια ιδέα. Εδώ πιο κάτω υπάρχει μια σπηλιά. Λέω να πάμε προς τα κει, να βρούμε καταφύγιο και να ξεκουραστούμε. Είστε σύμφωνοι?

(Όλοι μαζί): Ναι, ας πάμε.

Αφηγητής: Καθώς περπατούσαν συνάντησαν και μια άλλη ομάδα βοτάνων που είχε χαθεί: τη Μαντζουράνα, το Δυόσμο, τον Άνιθο, το Θυμάρι, το Σέλινο, το Μαϊντανό και τον Κάρδαμο.

Ρόκα: Μη μου πείτε ότι χαθήκατε κι εσείς?

Σέλινο: Δυστυχώς ναι! Πώς θα ξαναβρούμε πάλι το δρόμο μας. Θέλω να γυρίσω στον ωραίο βοτανόκηπό μας.

Λεβάντα! Ψυχραιμία, παιδιά. Μην αγχώνεστε. Τώρα πια γίναμε μια μεγάλη παρέα. Ας είμαστε ενωμένοι και στο τέλος θα δείτε που θα τα καταφέρουμε.

Δυόσμος: Έι! Για κοιτάξτε. Κάποιος έρχεται.

Άνιθος: Αν δε με γελούν τα μάτια μου είναι η Τσουκνίδα.

Κάρδαμος: Ωχ! Πάμε να φύγουμε πριν μας προλάβει. (Ετοιμάζονται να τρέξουν)

Τσουκνίδα: Έι! Σταθείτε. Μη φεύγετε. Περιμένετε και μένα.

Μαϊντανός: Όχι, μείνε μακριά μας. Μη μας πλησιάζεις και προπαντός μη μας ακουμπάς!

Τσουκνίδα: Σας παρακαλώ, δε θα σας κάνω κακό. Σας το υπόσχομαι. Ούτε που θα σας αγγίξω. Λίγη παρέα θέλω μόνο. Είμαι ολομόναχη. Κανείς δε με θέλει. Όλοι νομίζουν ότι είμαι κακιά κι ότι θέλω να τους βλάψω. Όμως τι φταίω εγώ που με έκανε έτσι ο Θεός. (Αρχίζει να κλαίει)

Λεβάντα: Αχ! Τι σκληροί που γινόμαστε καμιά φορά. (Κοιτάζει αυστηρά τα άλλα βότανα κι εκείνα σκύβουν ντροπιασμένα το κεφάλι) Έλα, καλή μου Τσουκνίδα. Μην κλαις. Ακολούθησέ μας. Θα πάμε σε κείνη τη σπηλιά να ξεκουραστούμε. Περπατάμε τόσες ώρες και βράδιασε.

Μαντζουράνα: Επιτέλους, φτάσαμε! Ας ανάψουμε μια μικρή φωτιά να ζεσταθούμε.

Θυμάρι: Να ,πάρτε λίγα από τα κλαδιά μου. Ανάβουν εύκολα.

Φασκόμηλο: Τι όμορφα που μυρίζουν τα κλαδιά σου, Θυμάρι! Έχουν δίκιο οι άνθρωποι που σε βάζουν στα φαγητά τους!

Θυμάρι: Σ' ευχαριστώ, Φασκόμηλο. Εκτός από το άρωμά μου έχω και πολλές θεραπευτικές ουσίες. Οι μέλισσες το ξέρουν αυτό και κάθε άνοιξη ρουφούν το νέκταρ των λουλουδιών μου και μ' αυτό φτιάχνουν το πιο πολύτιμο μέλι.

Μαϊντανός: Αχ! Τι ωραία φωτιά που άναψες θυμάρι! Ζεστάθηκε το κλωνάράκι μου!

Βασιλικός: Παιδιά, πρέπει να σκεφτούμε τι θα κάνουμε. Η κατάσταση είναι σοβαρή. Εντάξει, απόψε το βράδυ θα το περάσουμε σ' αυτή τη σπηλιά. Όμως αύριο πρέπει οπωσδήποτε να βρούμε το δρόμο του γυρισμού. Δε θ' αντέξουμε για πολύ χαμένοι μες στο δάσος.

Σέλινο: Έχει δίκιο. Κινδυνεύουμε από τα αγριόχορτα. Αν μας ανακαλύψουν θα μας πνίξουν.(Πιάνουν όλοι με αγωνία το λαιμό τους)

Μαντζουράνα: Και δεν είναι μόνο τα αγριόχορτα. Είναι και τα φυτοφάγα ζώα. Αν μας μυριστούν θα μας κάνουν μια μπουκιά.

Κάρδαμος: Αχ! Δε θέλω να πεθάνω πάνω στο άνθος της ηλικίας μου! Κι είμαι τόσο τρυφερός.

Τσουκνίδα: Μη σας πιάνει πανικός. Θα σας βοηθήσω εγώ. Ξέρω το δάσος απ' έξω κι ανακατωτά. Θα σας δείξω εγώ το δρόμο για το βοτανόκηπό σας.

(Όλοι την κοιτούν με ανοιχτό το στόμα)

Ρόκα: Μα καλά κι εσύ πως τα ξέρεις όλ' αυτά?

Τσουκνίδα: Είναι απλό. Επειδή κανείς δε ήθελε να με παίξει , αναγκαζόμουν να κάνω βόλτες μέσα στο δάσος μόνη μου. Δεν κινδύνευα από τα ζώα ή τα αγριόχορτα, γιατί με φοβόντουσαν. Έτσι γυρνούσα ανενόχλητη μέσα στο δάσος και σιγά-σιγά το έμαθα. Ξέρω κάθε γωνιά του και κάθε μονοπάτι του.

Άνιθος: Γιούπιιι! Σωθήκαμε! Τσουκνίδα μου, να σε φιλήσω!

(Όλοι μαζί):Όχιιι!!!!

Άνιθος: Καλά ντε. Ένα αστείο έκανα.

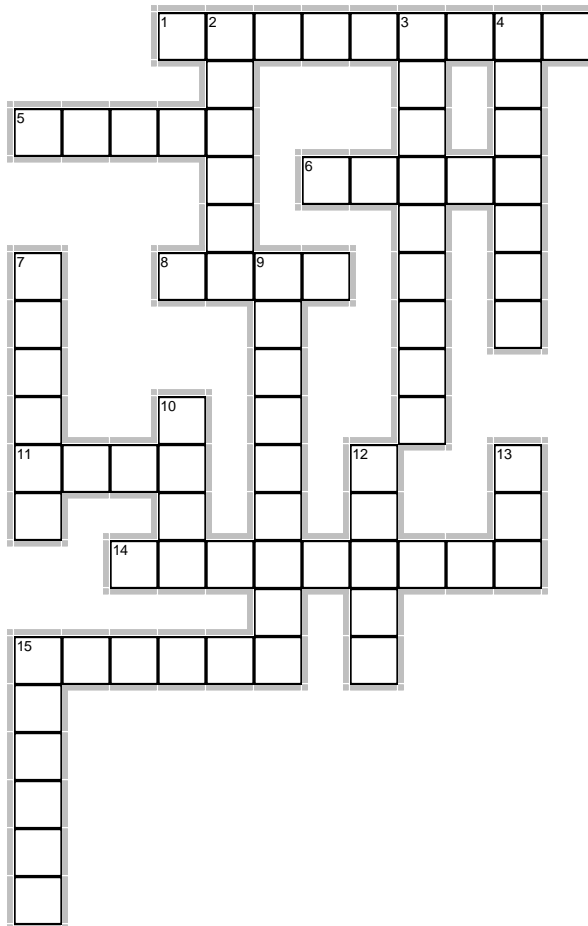
Λεβάντα: Είδατε λοιπόν ,καλοί μου φίλοι που όλα τα προβλήματα έχουν μια λύση? Αυτή η περιπέτεια πρέπει να μας δώσει ένα μάθημα. Όταν είμαστε ενωμένοι, στο τέλος πάντα νικούμε. Κι ας μην ξεχνάμε πως και το πιο ταπεινό χορταράκι έχει τη δική του αξία.

Δεντρολίβανο: Έχεις δίκιο , Λεβάντα. Αυτό θα το θυμόμαστε πάντα. Πρέπει όμως να κάνουμε και τους ανθρώπους να το καταλάβουν. Να καταλάβουν ότι τα βότανα με τις θεραπευτικές τους ιδιότητες μπορούν να τους χαρίσουν υγεία για όλη τους τη ζωή.

Φασκόμηλο: Ακριβώς. Και να σταματήσουν πια να πηγαίνουν στο φαρμακείο της γειτονιάς. Καιρός είναι να έρθουν στο φαρμακείο της φύσης.

Δραστηριότητα

Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες και τους αναθέτουμε να φτιάξουν σταυρόλεξα, ακροστιχίδες και κρυπτόλεξα σχετικά με όλα όσα έχουν μάθει για τα βότανα.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

---

1. Αν έχεις αυτό το βότανο στον κήπο σου θα ζήσεις πολλά χρόνια.
5. Με αυτή φτιάχνουμε στεφάνια για τις εθνικές γιορτές.
6. Αρωματίζει την αναπνοή.
8. Φυτρώνει στα βουνά και το πίνουμε όταν είμαστε κρυωμένοι.
11. Το χρειάζονται τα φυτά για να μεγαλώσουν.
14. Υπάρχουν 500 είδη από αυτόν.
15. Όλα τα βότανα μπορούν να γίνουν ένα ζεστό....

ΚΑΘΕΤΑ

---

2. Αρωματίζει τις πράσινες σαλάτες.
3. Τον βάζουμε σεόλα σχεδόν τα φαγητά.
4. Αποξηραμένη αρωματίζει τις ντουλάπες μας.
7. Ταιριάζει πολύ στη φασολάδα.
9. Τα περισσότερα βότανα είναι ...
10. Γίνεται ωραία πράσινη σαλάτα.
12. Απαραίτητος στα φυτά.
13. Τα φυτά χρειάζονται πολύ.... για να μεγαλώσουν
15. Αποξηραμένη νοστιμίζει φαγητά και σαλάτες

Βρίσκω 15 βότανα

Ξ	Υ	Γ	Γ	Μ	Α	Ν	Τ	Ζ	Ο	Υ	Ρ	Α	Ν	Α	Θ	Ε
Χ	Ε	Δ	Γ	Κ	Θ	Ο	Β	Λ	Π	Μ	Σ	Α	Κ	Δ	Υ	Α
Α	Ρ	Σ	Μ	Ν	Κ	Π	Α	Λ	Κ	Μ	Ε	Ν	Τ	Α	Μ	Σ
Ρ	Ο	Κ	Α	Α	Κ	Λ	Σ	Α	Λ	Ν	Λ	Ι	Ρ	Φ	Α	Δ
Ι	Τ	Π	Ι	Σ	Α	Π	Ι	Ε	Ε	Σ	Ι	Θ	Γ	Ν	Ρ	Δ
Γ	Δ	Ε	Ν	Τ	Ρ	Ο	Λ	Ι	Β	Α	Ν	Ο	Β	Η	Ι	Υ
Α	Υ	Κ	Τ	Ε	Δ	Ν	Ι	Σ	Α	Ε	Ο	Σ	Φ	Δ	Η	Ο
Ν	Θ	Φ	Α	Υ	Α	Β	Κ	Δ	Ν	Ρ	Π	Ν	Σ	Φ	Μ	Σ
Η	Ι	Ω	Ν	Θ	Μ	Β	Ο	Ζ	Τ	Φ	Ξ	Λ	Π	Γ	Α	Μ
Μ	Π	Δ	Ο	Ξ	Ο	Φ	Σ	Φ	Α	Σ	Κ	Ο	Μ	Η	Λ	Ο
Λ	Ο	Τ	Σ	Λ	Σ	Ψ	Β	Χ	Δ	Φ	Γ	Δ	Ρ	Ε	Σ	Σ

Η ακροστιχίδα της δάφνης

_____ : Νοστιμίζει τα κεφτεδάκια.

_____ : Τέτοια φυτά είναι η λεβάντα και το θυμάρι.

_____ : Όλα τα φυτά έχουν...

_____ : Απαραίτητο για να μεγαλώσουν τα φυτά.

_____ : Απ' αυτόν χρειάζονται μπόλικο τα φυτά.